

Sprawozdanie z działalności Muzeum Saturn w 2018 roku

Muzeum Saturn w Czeladzi zostało powołane do życia mocą uchwały Rady Miejskiej 30 października 2008 roku, natomiast oficjalnie otworzyło swe podwoje w dniu 1 marca 2009 roku. Od momentu powstania siedzibą Muzeum jest tzw. Pałac pod Filarami przy ul. Dehnelów 10. W 2016 roku Muzeum wzbogaciło się o drugi obiekt – dawną elektrownię kopalni „Saturn” gdzie działa Galeria Sztuki Współczesnej „Elektrownia”.

Muzeum Saturn w Czeladzi funkcjonuje w oparciu o następujące działy: Historii Miasta i Górnictwa Zagłębia Dąbrowskiego, Organizacyjno-Administracyjny, Księgowości oraz Galerii Sztuki Współczesnej „Elektrownia”.

Do głównych zadań Muzeum, oprócz bieżącej działalności administracyjno-organizacyjnej, należy gromadzenie eksponatów z zakresu szeroko pojętej historii miasta, katalogowanie i opracowywanie naukowe materiałów źródłowych, prowadzenie oraz uzupełnianie elektronicznej bazy danych muzealiów, przechowywanie zbiorów w warunkach zapewniających im pełne bezpieczeństwo, udział w pracach naukowo-badawczych, organizowanie wystaw czasowych, przygotowywanie i publikowanie katalogów, przewodników wystaw, wydawnictw naukowych oraz popularnonaukowych, udostępnianie zbiorów i dokumentacji do celów naukowych, wystawienniczych, wydawniczych, jak też edukacyjnych, realizowanie kwerend, tworzenie programów, projektów, a także wniosków aplikacyjnych służących pozyskiwaniu środków zewnętrznych na działalność merytoryczną. Ponadto dział Galerii Sztuki Współczesnej „Elektrownia” zajmuje się sztuką najnowszą oraz pokrewnymi jej dziedzinami.

Oprócz podstawowej działalności Muzeum Saturn zabiega również niestrudzenie o postrzeganie placówki w przestrzeni miejskiej jako centrum naukowego. Temu celowi służy prowadzenie wewnętrznej biblioteki muzealnej gromadzącej zbiory biblioteczne pod kątem przydatności do prowadzenia badań naukowych i celów wystawienniczych, działalność wydawnicza, realizacja i współrealizacja projektów badawczych, działalność popularyzatorsko-edukacyjna (np. konkursy, lekcje muzealne, wykłady) oraz realizacja zadań mających na celu ochronę elementów dziedzictwa kulturowego obecnego w przestrzeni miejskiej.

CZEŚĆ I **Muzeum Saturn**

I. Frekwencja: 7688 osób

II. Wystawy

1. „Świat toruńskiego piernika” (Muzeum Okręgowe w Toruniu)
2. „Imago Belli albo jak w dawney Polsce woyowano” (Muzeum Miejskie „Sztygarka” w Dąbrowie Górniczej)
3. „Rotmistrz Witold Pilecki 1901-1948” (Instytut Pamięci Narodowej P/Warszawa)
4. „Czeladź. Obraz miasta dawnej i dziś” (wystawa własna)
5. „100. rocznica powstania Sodalicji Mariańskiej w Czeladzi” (wystawa własna)
6. „III Międzynarodowy Zagłębiowski Festiwal Sztuki Art Passion Fetival 2018” (wystawa własna)
7. „Alchemia kuchni” (wystawa własna)
8. „Lwowskie ogrody pamięci” (wystawa fotografii Andrzeja Kotuleckiego)
9. „Czeladzkie drogi do Niepodległej Rzeczypospolitej” (wystawa własna)
10. „Tajemnice czeladzkich kapliczek” (RIK w Katowicach)

11. „Święta Barbara w rzeźbie” (wystaw własna)

III. Wykłady, prelekcje, promocje książek

1. „Poła Negri”, wykład dr Magdaleny Boczkowskiej
2. „Zagłębie którego nie ma”. Spotkanie autorskie z Tomaszem Kostro
3. „Tacy kruchutcy”. Spotkanie autorskie z Barbarą Gruszką-Zych
4. „Witold Pilecki – żołnierz niezłomny”, wykład Moniki Bortlik-Dźwierzyńskiej
5. „Hieronim Kondratowicz – zapomniana wielka postać zagłębiowskiego górnictwa” opowieść Andrzeja Kontkiewicza
6. „O rekonstrukcji historycznej słów kilka”, wykład Przemysława Osmólskiego i Kamili Kajdas
7. „U Denelów na Starej Kolonii”, wieczór wspomnień z potomkami Rodziny Dehnelów
8. „Po drugiej stronie Brynicy. Siemianowice Śląskie”.
9. „Czy warto wciąż szukać Bursztynowej Komnaty?”, prelekcja Tomasza Saneckiego
10. Spotkanie z ks. dr. Zbigniewem Jacuńskim, autorem książki „Niepublikowane teksty zesłańców na ziemię nieszczęść, łez i cierpień Rosji i Polski”
11. „Tajemnice czeladzkich kapliczek”, spotkanie z autorem Robertem Garstką i promocja książki
12. „Genealogiczne ABC”, wykład Anny Urgacz-Szczęsnej
13. „Barbórka na Saturnie”, wykład okolicznościowy ks. Tomasza Zmarzęłego pt. „Święta Barbara jakiej nie znamy”

IV. Imprezy okazjonalne

1. Noc Muzeum

W ramach Czeladzkiej Nocy Muzeów zatytułowanej „W spiżarni, kredensie i piwniczce, czyli opowieści o kuchni mieszczkańskiej i dworskiej” przygotowano: warsztaty dla dzieci „Kuchenne eksperymenty”, (Stowarzyszenie Niezależna Grupa Popularyzatorów Nauki Eksperymentatorzy), wykład Jolanty Zaczekowskiej „Co wiesz Adam jadł na obiad?”, wykład Dobrawy Skoniecznej-Gawlik „W spiżarni, kredensie i piwniczce czyli o przechowywaniu rad kilka”, występ Zespołu Śpiewaczego KGW w Leśniakach, słowo o warzeniu piwa Jana Krysiaka z Polskiego Stowarzyszenia Piwowarów Domowych oddział śląski, otwarcie wystawy „Alchemia kuchni”, pokazy warzenia piwa i przygotowywania staropolskich smakołyków oraz koncert Zespołu Pieśni i Tańca PKZ Gołowanie.

2. Europejskie Dni Dziedzictwa

W ramach EDD zrealizowano wystawę „Lwowskie ogrody pamięci” ze słowem Andrzeja Kotuleckiego, koncert Kresowej Kajakarskiej Wiary, wykład Iwony Szaleniec pt. „Gdy do walki stanęły Dzieci Orlecia...” w 100. Rocznicę śmierci Jurka Bitschana” oraz prezentację wydawnictwa kartograficznego „W panteonie chwały. Szlak walk o polskość czeladzian grobami znaczonej. Cmentarz parafii pw. Św. Stanisława BM przy ul. Nowopogońskiej”.

3. Spotkania z tradycją

Cykliczne spotkania edukacyjno-warsztatowe przeznaczone dla grup zorganizowanych. Tematyka zajęć ściśle powiązana jest z dziedzictwem kulturowym naszego regionu. Zajęcia organizowane są dwa razy do roku: przed świętami Bożego Narodzenia oraz przez Wielkanocą.

4. Wspólne muzykowanie

Wspólne śpiewanie pieśni legionowych i patriotycznych w przeddzień Święta Niepodległości oraz wspólne śpiewanie kolęd w okresie przedświątecznym pt. „Cała Czeladź śpiewa kolędy”.

5. Muzyczne Piątki

W ramach występów artystycznych odbyły się następujące koncerty: „Jak za dawnych lat... czyli Historia miłosna Rafałka”, „Kabaret Starszych Panów w 60. rocznicę powstania” - występ Artura Gotza, „Wielcy romantycy” - koncert fortepianowy Anny Lipiak i Grzegorza Niemczuka, „Muzyka świata” koncert zespołu Avocado, występ męskiego kwartetu wokalnego AKORD z Ukrainy, „Wieczór Ballad i Romansów” – występ Julii Vikman, „Nostalgia i Ty” recital Agnieszki Chrzanowskiej oraz koncert kolęd i pastorałek w wykonaniu zespołu Avocado.

6. Inne

W nawiązaniu do wydarzeń związanych z świętami państwowymi lub prezentowanymi wystawami odbyła się gra strategiczna przygotowana w oparciu o wystawę „IMAGO BELLI albo jak w dawnej Polsce woyowano”, przedstawienie teatralne dla dzieci pt. „Bazyliszek” oraz piknik militarno-historyczny w 100 rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości pt. „Chwała Niepodległej” połączony z promocją książki „Czeladzkie drogi do Niepodległej Rzeczypospolitej” i wykładem autora publikacji prof. dra hab. Dariusza Nawrota a także otwarciem wystawy planszowej pt. „Czeladzkie drogi do Niepodległej” wzbogaconej eksponatami militarnymi pochodzącymi ze zbiorów Zagłębiowskiego Muzeum Militariów Dragon w Sosnowcu.

V. Działalność edukacyjna

1. Lekcje muzealne

Muzeum Saturn proponuje szeroki wybór lekcji muzealnych adresowanych do dzieci i młodzieży na każdym szczeblu edukacji. Bezpłatne zajęcia są dostosowane do wieku uczestników uwrażliwiając ich na poznawanie przeszłych losów miasta, jego kultury i wielowiekowej tradycji.

2. Wycieczki historyczne

Cykl działań obejmujących spacer edukacyjny w przestrzeni miasta. Ich celem jest popularyzacja walorów zabytkowych, a także samej Czeladzi poprzez poznawanie historii konkretnych ulic, zaułków oraz obiektów.

3. Muzealny Klub Juniora

W każdą drugą niedzielę miesiąca w muzeum odbywają się spotkania Muzealnego Klubu Juniora. Zajęcia mają formę warsztatów, w trakcie których uczestnicy zgłębiają wiedzę z zakresu sztuki, historii czy etnografii oraz rozwijają swoje umiejętności plastyczne. Podczas spotkania, po krótkim wprowadzeniu dotyczącym tematyki jakiej poświęcone są zajęcia, dzieci i młodzież przystępują do własnoręcznego wykonania pracy. Tematyka spotkań dostosowana jest dla dzieci w wieku od 5 do 15 lat. W zajęciach, które prowadzi pracownik Muzeum Saturn oraz zaproszeni animatorzy, oprócz dzieci mogą brać także udział ich opiekunowie. W 2018 roku przygotowano i przeprowadzono 10 spotkań Muzealnego Klubu Juniora: „Inspiracje. Warsztaty tkackie”, „Wojsko i barwa – tajniki tworzenia makiet wojskowych”, „Nadchodzi Wielkanoc”, „Nie święci garnki lepią”, „Prezent dla mamy”, „W ziołowym ogródku”, „Powrót do szkoły”, „Kolorowy jeź”, „Czarne koty a pech”, „Ozdoby choinkowe, jak za dawnych lat”. W zajęciach wzięło udział 216 osób.

4. Muzealna Akademia Seniora

Inicjatywa ta ma na celu stworzenie podstaw do pełnego uczestnictwa osób starszych w życiu publicznym poprzez wspieranie ich dostępu do różnorodnych dóbr i usług. Bogata oferta obejmuje wykłady, oprowadzania kuratorskie, warsztaty, które prowadzi pracownicy merytoryczni Muzeum Saturn. Zajęcia odbywają się w każdy trzeci wtorek miesiąca. W roku 2018 przygotowano i przeprowadzono 7 spotkań Muzealnej Akademii Seniora: „Pamięć powstania styczniowego”, „Rzemiosło i rzemieślnicy w Zagłębiu Dąbrowskim”, „Tajemnice III Rzeszy. UFO”, „Woda w symbolice i magii ludowej”,

„Symbolika kolorów”, „O kuchni słów kilka wedle dawnych poradników dla gospodyń domowych przeznaczonych”, „Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe „Saturn” SA w gospodarce II Rzeczypospolitej”, „Kod mistrzów, czyli historia sztuki dla koneserów”, „W świątecznym nastroju (spotkanie warsztatowe)”. W zajęciach wzięły udział 183 osoby.

5. Konkurs Wiedzy o Czeladzi

Muzeum Saturn jest jednym z głównych organizatorów Konkursu Wiedzy o Czeladzi realizowanego przy współpracy z Urzędem Miasta Czeladź oraz Stowarzyszeniem Miłośników Czeladzi. Uczestniczą w nim wszyscy uczniowie klas V szkół podstawowych oraz klas II szkół gimnazjalnych z obszaru Czeladzi. W 2018 roku tematem przewodnim konkursu Wiedzy o Czeladzi, były „Czeladzian drogi do Niepodległości”.

VI. Przedsięwzięcia współorganizowane

1. Narodowe Czytanie

W dniu 28 sierpnia Muzeum Saturn wespół z MBP im. M. Nogajowej w Czeladzi dołączyło do społecznej akcji propagującej znajomość literatury narodowej w ramach akcji „Narodowe czytanie”

2. Senioralia

Muzeum Saturn w ramach "Czeladzkich Senioraliów 2018" zaprosiło seniorów na warsztaty wikliniarskie które poprowadziła Dobrawa Skonieczna-Gawlik - wicemistrzyni Polski w wyplataniu 2018.

3. 60+Kultura

W ramach akcji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Kultura 60+” Muzeum zaprosiło seniorów do zwiedzania wystaw z przewodnikiem.

VII. Zbiory

Realizowano przyjętą politykę gromadzenia zbiorów muzealnych. Pozyskiwano eksponaty w antykwariatach, od osób prywatnych i kolekcjonerów oraz na aukcjach internetowych. Opiniowano obiekty proponowane w formie daru bądź zakupu do zbiorów Muzeum oraz wyceniano darowizny w ramach prac Komisji Zakupów i Wyceny Muzealnej. Prowadzono księgi inwentarzowe zbiorów, rejestry oraz inną dokumentację właściwą dla zbiorów muzealnych i bibliotecznych. Sporządzano karty ewidencyjne muzealiów korzystając przy tym z nabytej wiedzy oraz literatury fachowej. Sporządzano dokumentację fotograficzną eksponatów oraz kontynuowano katalogowanie obiektów muzealnych w systemie cyfrowej inwentaryzacji zbiorów muzealnych Musnet.

1. Stan muzealiów

Ogółem pozycji inwentarzowych 2620, w tym muzealia historyczne: 2058, muzealia górnicze 540 i muzealia geologiczne 22

2. Konserwacja

W roku bieżącym zabiegom konserwatorskim zostały poddane 4 kolejne obiekty muzealne: ewidencja osób posiadających klucze kasowe magistratu m. Czeladzi z lat 1931-1940, zaproszenie na uroczystość poświęcenia sztandaru (1947 r.), plan rozmieszczenia istniejących i projektowanych zabudowań w obrębie 875 sążni strefy pogranicznej pól „Jowisz” i „Saturn” na osiedlu Czeladź z 1965 roku oraz cios mamuta włochatego (fragment).

VIII. Księgozbiór muzealny

Prowadzono bibliotekę muzealną oraz udostępniano jej zasoby (łącznie 1182 pozycji inwentarzowych).

IX. Działalność wydawnicza

1. Publikacje

- I. Szaleniec, „Jurek Bitschan. Orłątko rodem z Czeladzi”, Czeladź 2018.
- D. Nawrot, „Czeladzkie drogi do Niepodległej Rzeczypospolitej”, Czeladź 2018
- „Czeladź dawniej i dziś wystawa fotografii”, Czeladź 2018
- I. Szaleniec, A. Binek-Zajda, E. Buras, „W panteonie chwały. Szlak walk o polskość czeladzian grobami znaczony. Cmentarz parafii pw. św. Stanisława BM przy ul. Nowopogońskiej”, Czeladź 2018.

2. Kalendarz Historyczny za rok 2019

Wydawnictwo ukazujące się od 5 lat.

3. Oficyna Saturnowska

Periodyk systematycznie ukazujący się od 2012 r. Każdego roku wydawane są 4 numery Oficyny.

4. Śpiewniki

2 śpiewniki towarzyszące wspólnemu muzykowaniu: „Dla Ciebie śpiewam, Polsko!” oraz „Cała Czeladź śpiewa kolędy”.

5. Druki ulotne (foldery, ulotki, plakaty)

Muzeum Saturn wydaje comiesięczny program wydarzeń, plakaty zapowiadające organizowane wydarzenia, a także foldery towarzyszące czasowym wystawom. W roku bieżącym wydana została także broszurka informująca o wszystkich cyklicznych działaniach edukacyjnych.

X. Kwerendy

Muzeum prowadziło konsultacje w muzeach, bibliotekach, archiwach i innych instytucjach w związku z prowadzonymi badaniami naukowymi, bieżącymi i planowanymi wystawami, wystąpieniami, artykułami, wydawnictwami.

XI. Konferencje, wykłady, odczyty

Pracownicy Muzeum Saturn wzięli udział, wygłaszając referaty w:

1. Dobrawa Skonieczna-Gawlik, referat „Między oczekiwaniami a rzeczywistością. Projektowanie i realizacja etnograficznych badań terenowych na pograniczu małopolsko-śląskim” w ramach konferencji naukowej „Etnografowie współczesności. Obszary, metody, perspektywy”, Łódź 2018;
2. Dobrawa Skonieczna-Gawlik „Górnictwo i tradycje Barbórkowe w Zagłębiu Dąbrowskim” w ramach konferencji naukowej pt. „Węgiel. Duchowość”, Zabrze 2018
3. Dobrawa Skonieczna-Gawlik, „Tradycje bożonarodzeniowe w Zagłębiu Dąbrowskim” wykład w ramach cyklu spotkań pt. „Zagłębiowski czwartek”, Instytut Zagłębia Dąbrowskiego, Sosnowiec
4. Anna Binek-Zajda, „Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe „Saturn”- głównymi akcjonariuszami łódzcy właściciele przedsiębiorstw włókienniczych” wykład w ramach cyklu spotkań „Akademia po szychcie. Górnictwo w II Rzeczypospolitej. W stulecie odzyskania Niepodległości”, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.
5. Iwona Szaleniec, „Bohaterowie niepodległości: Wincenty Frąckiewicz”, Anna Binek-Zajda „Bohaterowie niepodległości: dr Zygmunt Kotarski” w ramach konferencji naukowej zorganizowanej w 100-lecie odzyskania niepodległości: „Listopad 1918 roku w Zagłębiu Dąbrowskim”, Instytut Zagłębia Dąbrowskiego, Pałacu Schoena Muzeum w Sosnowcu, Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego oraz Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sosnowcu.

XII. Inne

1. Opieka nad cmentarzem żydowskim

Muzeum Saturn od kilku lat pełni rolę administratora czeladzkiego cmentarza żydowskiego usytuowanego przy ul. Będzińskiej 64. Obok sprawowanych czynności o charakterze porządkowym placówka prowadzi działalność edukacyjną w zakresie popularyzacji historii oraz tradycji społeczności żydowskiej niegdyś zamieszkującej nasz region.

2. Opieka nad grobami

Muzeum Saturn opiekuje się 20 grobami zlokalizowanymi na cmentarzach parafialnych przy ul. Nowopogońskiej i Szybikowej w Czeladzi wśród których znajdują się miejsca pochówku żołnierzy, ofiar katastrof górniczych, a także uznane za opuszczone i pozbawione dysponentów nagrobki osób zasłużonych dla historii miasta.

3. Kwesta

Od czterech lat Muzeum Saturn współpracuje ze Społecznym Komitetem Odnowy Czeladzkich Nagrobków PRO MEMORIA, z inicjatywy którego w dniu 1 listopada organizowana jest zbiórka pieniężna na rzecz ratowania zabytkowych grobów zlokalizowanych na cmentarzu parafialnym przy ul. Nowopogońskiej.

XIII. Współpraca z instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami

W celu wypełnienia zadań statutowych Muzeum Saturn współpracuje z wieloma placówkami muzealnymi, organizacjami i stowarzyszeniami z regionu, województwa i Polski. Współpraca ta w zasadniczej mierze koncentruje się wokół wymiany doświadczeń, wydawnictw, organizacji wystaw i innych przedsięwzięć muzealnych, przygotowania wydawnictw oraz prowadzenia badań naukowych.

CZEŚĆ II

Galeria Sztuki Współczesnej „Elektrownia”

I. Frekwencja: 11271 osób

II. Wystawy

1. „Migracje zasadą zachowania równowagi”, prace studentów i absolwentów ASP w Warszawie
2. „Subiektywność”, grafika Katarzyny Kary
3. „Koniostwory”, malarstwo Grzegorza Skrzyпка
4. „Pozostałości”, malarstwo i rzeźba Dobiesława Gały
5. „Kulturowe ślady - kapliczki”, wystawa ceramiki, malarstwa i rzeźby Stowarzyszenia Ceramika Bez Granic
6. „4 strony świata”, malarstwo i rzeźba artystów z Czech, Niemiec i Polski
7. „Energia pastelii”, malarstwo Ryszarda Miłka
8. „Przestrzeń oddechu”, ceramika Anny Pałys-Zatorskiej
9. „Materie, mozaiki, fosforencje: obrazy o ikonach”, malarstwo Pawła Wyborskiego
10. Wystawa Fotografii Industrialnej
11. „Kobieta śląska ostoją tradycji i obrzędów”, wystawa z kolekcji „Barwy Śląska” Stanisława Gerarda Trefonia oraz grupy „18 Obsydian” (w ramach XI Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Naiwnej Art. Naif Festiwal)
12. „Zapytaj Mokoszy”, wystawa zbiorowa
13. „Mistyka septarii”, fotografie minerałów Cezarego Tom
14. Malarstwo, rysunek i rzeźba Bogusza Salwińskiego
15. „Osobiste a wspólne”, obiekty z papieru Elżbiety Zrobek i Magdaleny Szyszkowskiej
16. „Czeladź Obiektywny Portret Miasta (wg Jerzego Żymirskiego)

17. „Powiązania”, grafika i multimedia Adama i Natalii Romaniuk towarzysząca X Triennale Grafiki Polskiej w Katowicach
18. „Zgoda czy spór/ Harmonie oder Konflikt”- malarstwo artystów z Krakowa i Monachium

III. Inne wydarzenia

1. Koncerty

- „Noworoczny Koncert Kolęd”, Chór Katedralny „Lutnia” Katedry WNMP w Sosnowcu
- Józef Skrzek „Ave Industria” koncert w ramach XIX Festiwalu „Ave Maria” Czeladź
- Kwartet smyczkowy AL. PARI pt. „Romantyczni Mistrzowie”
- Kwartet smyczkowy AL. PARI towarzyszący otwarciu wystawy - „Zgoda czy spór/ Harmonie oder Konflikt”

2. Imprezy okazjonalne i cykliczne (w tym współorganizowane)

Tj.: Orszak Trzech Króli połączony z przedstawieniem jasełkowym, „Saturn - Kopalnia Tuningu” - wystawa i pokazy odnowionych samochodów, „IV Złot Pojazdów Minionej Epoki”, „Cross Saturna” – zawody w biegach przełajowych organizowane przez Stowarzyszenie Czeladź Biega

3. Industriada

Industriadę 2018 określał motyw przewodni „Industria jest kobietą”, który pozwolił zaprezentować nieznane, bardziej kobiece oblicze obiektów Szlaku Zabytków Techniki. Przygotowano następujące wydarzenia: wystawę „Kobieta śląska ostoją tradycji i obrzędów”, warsztaty muzyczne „To ludzie tworzą ziemię“, jednodniówkę robotniczą „Na Saturnie“ zawierającą informacje i ciekawostki nt. dawnego życia kopalni, wycieczki po osiedlach robotniczych Czeladzi i Czeladzi Piasków, zwiedzanie obiektu byłej elektrowni kopalni „Saturn“, warsztaty plastyczne pt.: „Uwijcie mi różgę” oraz „Wyhaftuj się”, koncert Czeladzkiej Górniczej Orkiestry Dętej, industrialny plac zabaw, występ zespołu tanecznego Misz Masz oraz degustację potraw tradycyjnej kuchni robotniczej

4. Inne

„Stany skupienia” – spektakl dyplomowy studentów IV Akademii Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego w Krakowie Wydziału Teatru Tańca w Bytomiu zorganizowany w ramach XXVII Festiwalu Ars Cameralis

IV. Przedsięwzięcia współorganizowane

W ramach współpracy z organizacjami, stowarzyszeniami, instytucjami kultury i jednostkami samorządowymi organizowane są spotkania, imprezy, uroczystości oraz realizowane różnorodne projekty tj.: wykłady w ramach Uniwersytetu III Wieku (13 spotkań) czy debaty, warsztaty, szkolenia (6 spotkań).